

BELİRSİZLİK ZAMANLARINDA DİĞERLERİ İLE BİLMEK:

~~SOSYAL EPİSTEMİK YAPILARDA ENFORMASYON.~~

SOSYAL AĞLARDA SURİYELİ MÜLTECİLERE YÖNELİK
~~PAYLAŞIMLARIN~~ İNCELENMESİ

TANIKLIKLARIN

KARŞILAŞMALAR
İNANÇ
GÜNDELİK HAYAT
TOPLUMSALLAŞMA
DİĞERLERİ

DÜŞÜNSEL BAĞLAM

TOPLUMSAL DEĞİŞİM
BELİRSİZLİK
İNANÇ GELİŞTİRME
MEZENFORMASYON
TANIKLIK

	PROBLEM TANIMI	Suriyeli mültecilerin akını ve daha geniş kapsamlı küresel göç olgusu, önemli sosyal değişikliklere yol açmış ve toplumlardaki belirsizlik seviyelerini artırmıştır. Bu artan belirsizlik, bireylerin bilişsel yükünü artırarak ‘bilişsel yakınlık ihtiyacını’ ortaya çıkarmaktadır. Mezenformasyon sosyal medyada Suriyeli mültecilerle ilgili haberlerde ve tanıklıklarda baskın bir özellik olarak öne çıkmaktadır. Bu ortam, bireylerin tanıklıkları nasıl işlediğini ve bunlara nasıl tepki verdiğini şekillendirmekte, tutumlarını ve algılarını etkilemektedir. Buradaki zorluk, bu belirsizliğe verilen bilişsel tepkileri ve bunun Suriyeli mültecilerle ilgili mezenformasyonun yaygın olduğu bir bilgi ortamında tanıklıkların alımlanmasını ve yorumlanmasını nasıl etkilediğini anlamakta yatmaktadır.	
	ARAŞTIRMANIN AMACI	Bu araştırma, belirsizlik durumuna ve bunun tanıklıklara yönelik tutumlar üzerindeki etkisine odaklanarak, mülteci akınlarına bağlı toplumsal değişimlerin etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Çalışma, belirsizlikle ortaya çıkan bilişsel durumun, mezenformasyon zemininde Suriyeli mültecilerle ilgili bilgilere verilen bireysel tepkileri nasıl şekillendirdiğini incelemektedir. Araştırma, sosyal olarak değişen bir ortamda bilişsel süreçler ve tanıklıklara yönelik tutumlar arasındaki etkileşimi analiz ederek, belirsiz zamanlarda bilgi alma ve algılama dinamiklerine ilişkin bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Amaç, göç ve sosyal dönüşüm bağlamında bilişsel psikoloji, sosyal epistemoloji ve iletişim kalıplarının anlaşılmasına katkıda bulunmaktır. Çalışmanın bulguları, sosyal ve göçle ilgili değişimlerin yaşandığı dönemlerde bilgi alışverişi, mezenformasyon ve iletişim kalıplarının dinamikleri hakkında hem teorik hem de pratik bilgiler ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.	
	ARAŞTIRMANIN KAPSAMI	Türkiye’de sosyal medya aracılığıyla yürütülen bu çalışma, 18 yaş üstü sosyal medya kullanıcılarının Suriyeli mülteci krizi bağlamında edindikleri bilgilere yönelik bilişsel süreçlerine ve tanıklık tutumlarına odaklanmaktadır.	
	TEORİK ÇERÇEVE	Teorik çerçeve olarak tanıklık epistemolojisini kullanan araştırma, sosyal medya ortamında bilgi ve tutumların, diğerlerinin tanıklıkları aracılığıyla nasıl şekillendiğini incelemektedir. Araştırma, artan bilişsel yükün ve ‘bilişsel yakınlık ihtiyacının’ sosyal değişim ve belirsizlik ortamında bilgi işlemeyi nasıl etkilediğini incelemektedir. Çalışma, mezenformasyonun Suriyeli mültecilerle ilgili sosyal medyada yer alan haberlerdeki yaygınlığını kabul etmekte ve bunun bilişsel süreçler ve toplumsal tutumlarla etkileşimini araştırmaktadır.	
	METODOLOJİ	Çalışmanın nicel yaklaşımı kapsamında kolayda örneklem seçilmiştir. 18 yaş üzeri sosyal medya kullanıcısı olan 608 katılımcıya ulaşılmış ve anket uygulanmıştır. Tasarlanan anket kapsamında kullanıcılardan bilişsel yakınlık ihtiyacı, tanıklıklara yönelik tutumlar ve demografik bilgiler toplanmıştır.	

MÜLTECİ sığınmacı MİSAFİR?

Geçici Koruma Yönetmeliği

Geçici Madde 1

“28/4/2011 tarihinden itibaren Suriye Arap Cumhuriyeti’nde meydana gelen olaylar sebebiyle geçici koruma amacıyla Suriye Arap Cumhuriyeti’nden kitlesel veya bireysel olarak sınırlarımıza gelen veya sınırlarımızı geçen Suriye Arap Cumhuriyeti vatandaşları ile vatansızlar ve mülteciler, uluslararası koruma başvurusunda bulunmuş olsalar dahi geçici koruma altına alınırlar. Geçici korumanın uygulandığı süre içinde, bireysel uluslararası koruma başvuruları işleme konulmaz”

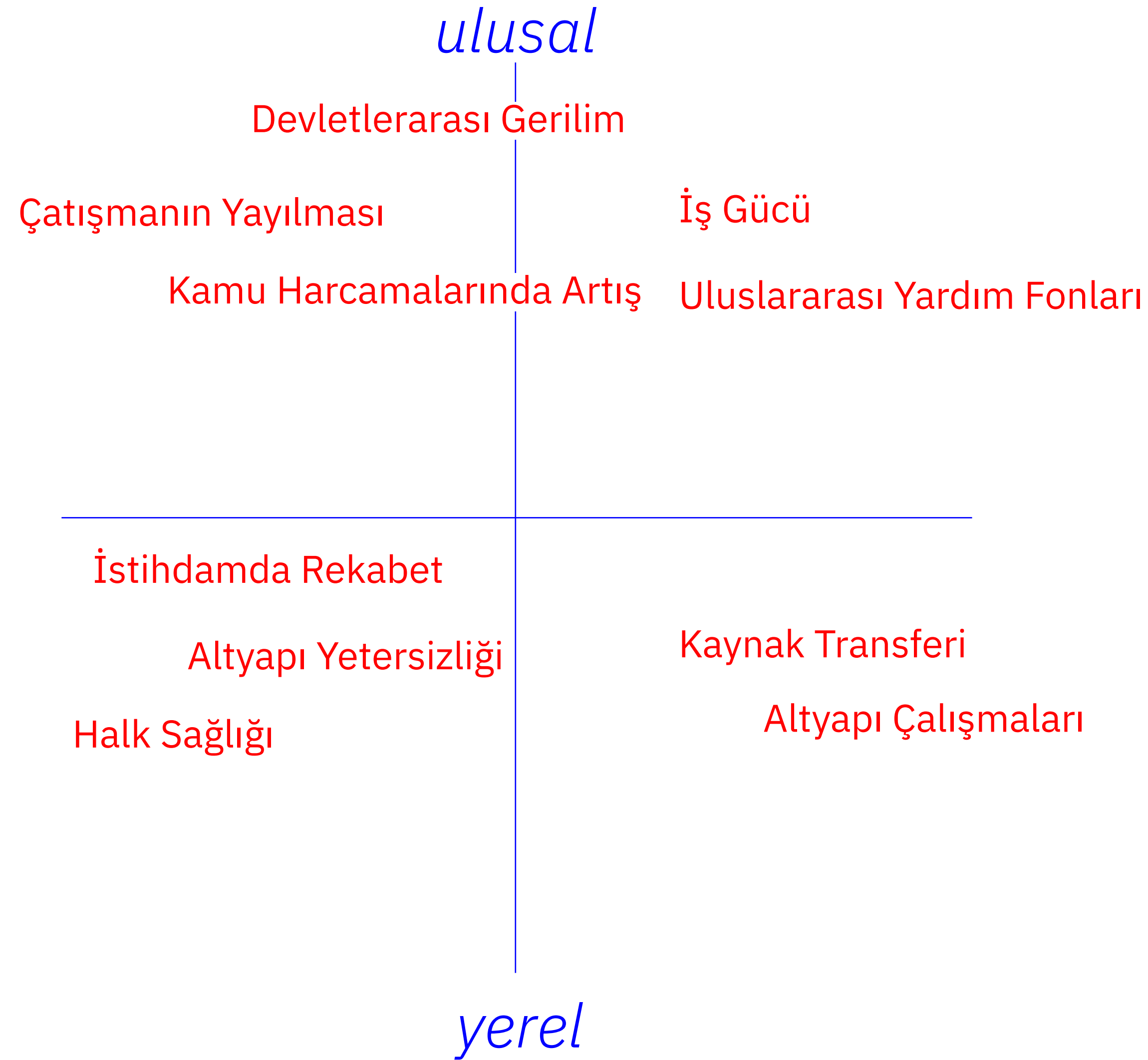
3,672,646 Suriyelinin Yaş ve Cinsiyet Dağılımı, BMMYK, 2020 verileri

		CİNSİYET	
		Erkek	Kadın
YAŞ	60+	1,5	1,6
	18-59	28,9	22,9
	12-17	6,9	6,3
	5-11	9,4	8,8
	0-4	7,1	6,6
	toplam	53,8	46,2

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu’nda Düzenlenmiş Statüler

STATÜ	AÇIKLAMA
Mülteci	Avrupa’da meydana gelmiş olaylar yüzünden yerinden edilmiş kişiler, madde 61.
Şartlı Mülteci	Avrupa dışında meydana gelmiş olaylar yüzünden yerinden edilmiş kişiler, madde 62.
İkincil Koruma	Yasadaki şartları karşılayan ancak yukarıdaki iki statüye girmeyen kişiler, madde 63.
GEÇİCİ KORUMA	Kitlesel akınlarla toplu ya da bireysel olarak sınırlarımıza gelen, ancak uluslararası koruma talebi bireysel olarak değerlendirmeye alınamayan kişiler, madde 91.

MÜLTECİ sığınmacı MİSAFİR?

SURİYELİLER NASIL TANIMLANIYOR?

pasaklı/pis	% 57,4
güvenilmez/tehlikeli	% 56,2
kaba	% 53,9
tembel	% 53,3
mesafeli	% 47,8

canayakın	% 8,7
iyi	% 7,9
kibar	% 7,1
temiz	% 5,9
güvenilir	% 5,7

SURİYELİLERİN İNŞASI

SURİYELİLER İLE KURULMAK İSTENMEYEN İLİŞKİ TÜRLERİ

sohbet etmek	% 61,5
alışveriş yapmak	% 79,9
iş ilişkisi kurmak	% 87,3
dostluk/arkadaşlık etmek	% 87,5
sorun yaşamak	% 86,7
kavga etmek	% 91,9
flört	% 99,0
evlilik	% 99,2

SURİYELİLERDEN GÖRÜLEN ZARAR

bireysel	% 13,7
çevresinde görülen	% 34,7

SURİYELİLERİ TARİF EDERKEN EN FAZLA YOĞUNLAŞILAN BEŞ BEYAN

· bize ileride çok sorun açacak tehlikeli insanlardır	% 42
· kendi ülkelerini koruyamayan insanlardır	% 41,4
· bize yük olan insanlardır	% 39,5
· zulümden/savaştan kaçan mağdur insanlardır	% 35
· ülkemizde misafirlerdir	% 21,8

TÜRKİYE’DE YAŞAYAN SURİYELİLERLE İLGİLİ İNTERNETTE YAYILAN YANLIŞ BİLGİLERİN BAŞLIKLARI VE TEMALAR

	İnternette Yayılan Yanlış Bilgi İddiaları	Tema
1	Suriyeli bir sığınmacının doktor dövdüğü iddiası	Kriminalize etme
2	Suriyelilere alışverişlerde yüzde 50 indirim sağlayan Ak Kart verildi iddiası	Ekonomik avantaj
3	Suriyeliler ile ilgili paylaşım yapanlara üç yıla kadar hapis cezası verileceği iddiası	Kısıtlama
4	Konya Büyükşehir Belediyesi Suriyelilere maaş bağladı iddiası	Ekonomik avantaj
5	131 bin 746 Suriyeli’nin üniversiteye yerleştirildiği iddiası	Eğitim avantajı
6	Suriyelilerin tüp bebek tedavisinden ücretsiz yararlandığı iddiası	Sağlık avantajı
7	Suriyeliler, Türkiye halkının dinden kopuk yaşadığını söyleyerek yürüyüş düzenledi iddiası	Değer çatışması
8	Suriyeliler istedikleri üniversiteye hiçbir koşul olmadan girebiliyor iddiası	Eğitim avantajı
9	Bursa’da yaşayan Suriyelilerin bir atı kafasına vurarak öldürdüğü iddiası	Kriminalize etme
10	Suriyeliler maaşlarını almak için PTT önünde kuyruğa giriyor iddiası	Ekonomik avantaj
11	İki Suriyelinin Bursa’da bir kadını kaçırıp tecavüz ettiği iddiası	Kriminalize etme
12	Gaziantep’te Suriyeliler vatandaşlık için kuyruğa girdi iddiası	Ekonomik avantaj
13	Suriye’de organ mafyasının çocukları kaçırdığını gösteren video iddiası	Kriminalize etme
14	Fotoğrafın Suriyelilerin Türkiye’ye gelen Afganları protesto ettiğini gösterdiği iddiası	Değer çatışması
15	Suriyeli mültecilere içinde 930 TL bulunan yardım kartı verildiği iddiası	Ekonomik avantaj
16	Faturanın Konya’da yaşayan Suriyelinin sudan bedava yararlandığını gösterdiği iddiası	Ekonomik avantaj
17	Adıyaman’da Atatürk heykeline saldırdığı belirtilen kişinin Suriyeli olduğu iddiası	Kriminalize etme
18	Rachid Yusuf isimli Suriyeli mültecinin Türkiye hakkında söylediği sözlerle ilişkin iddialar	Değer çatışması
19	Türkiye’de son 6 ayda 225 bin Suriyelinin doğum yaptığı iddiası	Toplumsal denge
20	Ahmed-i Şerif isimli kişinin Türkler ve Suriyeliler hakkında söylediği iddia edilen sözler	Değer çatışması
21	Suriye kökenli Muhammed Erdoğan’ın Bursa’dan milletvekili seçildiği iddiası	Bireysel avantaj
22	Videonun Sapanca’da bacakları kesilen köpeğin Suriyeli çocuklar tarafından işkenceye uğradığını gösterdiği iddiası	Kriminalize etme
23	Türkiye’de yaşayan Suriyelilerin telefon görüşmelerinde para ödemeyeceği iddiası	Ekonomik avantaj
24	Suriyeli mültecilerin hastanelerde ‘yasal öncelikli hasta’ sayıldığı iddiası	Sağlık avantajı
25	Fotoğrafın Türk bayrağı yakan Suriyelileri gösterdiği iddiası	Kriminalize etme
26	İŞKUR’un 7 bin 400 Suriyeli istihdam edeceği iddiası	Ekonomik avantaj
27	Fotoğraflar Türkiye’de organları çalınan Suriyeli çocukları göstermiyor	Kriminalize etme
28	Suriyelilere bayram parası verildiği iddiası	Ekonomik avantaj
29	Videonun Gaziantep’te dans eden Suriyeli mültecileri gösterdiği iddiası	Değer çatışması
30	Videonun denize çıplak girmeye çalıştığı için dövülen Suriyeliyi gösterdiği iddiası	Kriminalize etme
31	Suriyeliler hakkındaki ifade İmamoğlu’na mı ait?	Kriminalize etme
32	Ankara’daki Suriyelilerin işyerlerinin kapatılacağına dair iddialar	Ekonomik avantaj

Foça, M. A. (2023, Ekim 23). Türkiye’de yaşayan Suriyelilerle ilgili internette yayılan yanlış bilgiler’e dayanarak derlenmiştir. Teyit.

<https://teyit.org/analiz/turkiyede-yasayan-suriyelilerle-ilgili-internette-yayilan-22-yanlis-bilgi>

İnternette Yayılan Yanlış Bilgi İddiaları

değer çatışması
kriminalize etme

ekonomik avantaj

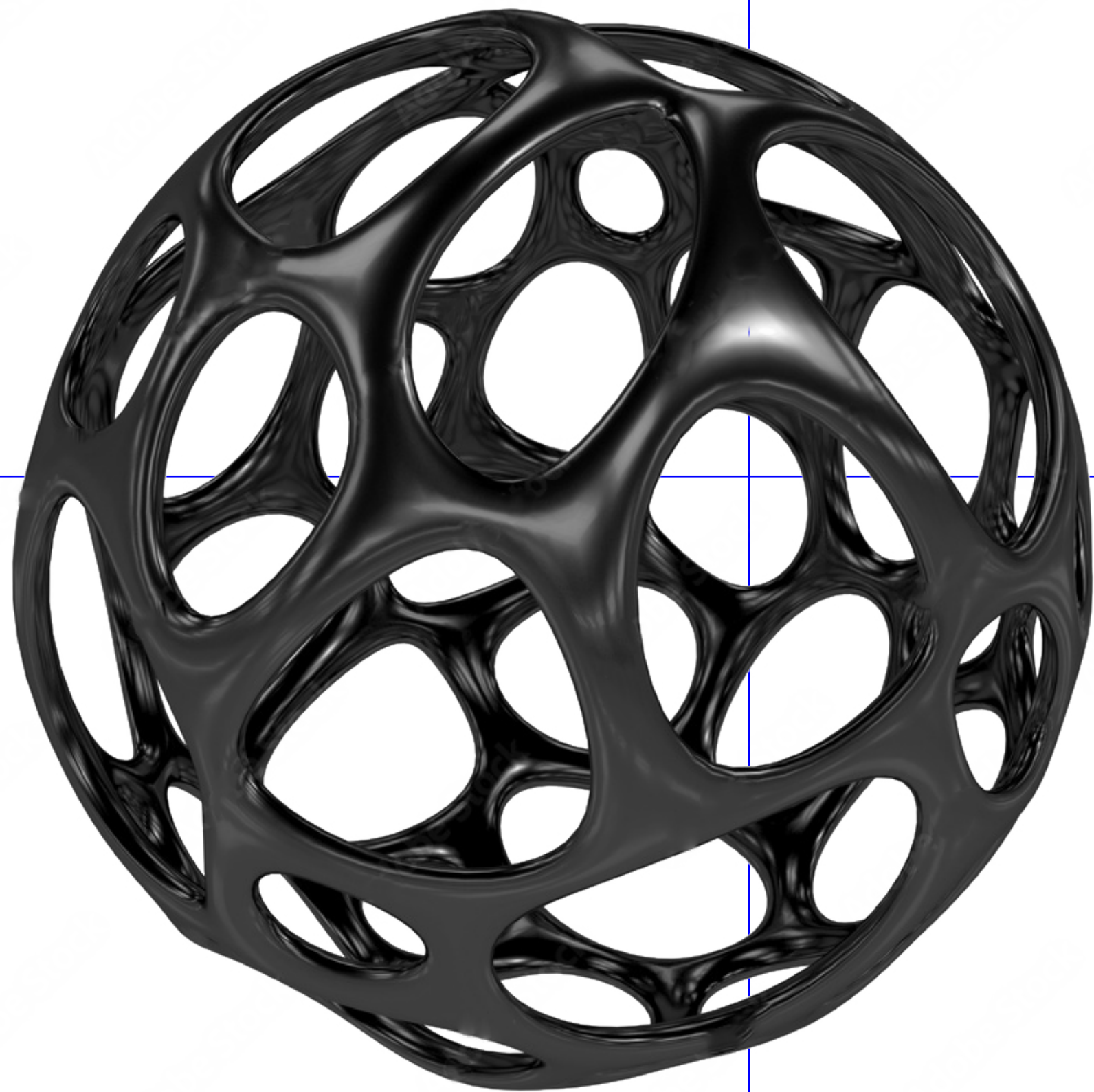
eğitim avantajı

sağlık avantajı

kısıtlama

Foça, M. A. (2023, Ekim 23). Türkiye’de yaşayan Suriyelilerle ilgili internette yayılan yanlış bilgiler’e dayanarak derlenmiştir. Teyit.
teyit.org/analiz/turkiyede-yasayan-suriyelilerle-ilgili-internette-yayilan-22-yanlis-bilgi

BELİRSİZLİK

RİSK ENDİŞE HALİ GÜVENLİK SORUNLARI POSTMODERN TOPLUM

“Haberler riski bildirmez, daha çok bu riskin olumsuz etkilerini bildirir” (Wilkins ve Patterson, 1987, s.82).

akışkan zamanlar
kimlikler, ağlar ve işler
göçebelik

*değişken, hareketli, geçici ve
doğaçlama*

Massumi’ye göre (1993), ölümler, maddi hasarlar ve bireysel trajediler hakkında haberler yalnızca günlük yaşamın dokusuna örülmüş genel bir felaketin zaten üzerimizde olduğuna dair yaygın inancı yansıtmakla kalmaz, aynı zamanda bu yaygın panik duygusunu beslemede önemli bir rol oynar.

Epistemoloji vs. Epistemolojiler

ALTERNATİF GERÇEKLER
EVDE OLMA HİSSİNİN KAYBI
HAKİKAT REJİMİ
KORKU KÜLTÜRÜ
AHLAKİ PANİK

Modern sosyoloji literatüründe sıklıkla, artan bir kriz duygusunun (Noble, 1982) felç edici umutsuzluk noktasına kadar karamsar bir sosyal ruh hali ürettiği kültürel bir çağ olarak tasvir edilmiş (Bailey, 1988) ve toplumsal değişim üzerine çalışan çoğu toplum bilimci 20. yüzyılın oldukça endişeli bir dönem olduğu konusunda hemfikirdir.

Belirsizlik ve Epistemik Durumlar Arasındaki İlişki

BİLİNÇLİ FARKINDALIK

eksik

mevcut

belirsizlik

kesinlik

üstbilişsel seviye

cehalet

bilgi

bilişsel seviye

Han (2021)

BİLİŞSEL YAKINLIK İHTİYACI BELİRSİZLİĞE KARŞI TUTUM

Düzen arama
Hızlı karar verme
Öngörülebilirlik ihtiyacı
Belirsizlikten rahatsız olma
Sabit-fikirlilik

*Order
Decisiveness
Predictability
Ambiguity
Closed-mindedness*

BELİRSİZLİKTEN İÇSEL OLARAK KAÇINMA

Szumowska ve Kossowska (2017)

**YARGIDA BULUNMA
VE KARAR VERME
KONUSUNDA ÇABA
HARCAMAMA**

BELİRSİZLİK

[illegible]

	Sosyal ağ, suç ve tehdit odaklı temalar & kamuoyu <i>Pöyhtäri, Nelimarkka ve Pääkkönen (2021)</i> Potansiyel suçlu ve güvenlik tehdidi olarak mülteciler, anlatıyı güçlendiren link paylaşımları, farklı kullanıcılar ve platformlar arasında ağ yapılı çerçeveleme		Yüksek BYİ, göçmenler & milliyetçilik <i>Chirumbolo, Areni ve Sensales (2004)</i> - Farklı kültürel arkaplanı olan mültecilerin, yerleşik sosyal yapıyla olumsuz etkileşimi - Yüksek BYİ’li bireylerin kesinlik ve net kategorileri tercih etmesi, mültecilere ilişkin olumsuz tutumlara yol açması - Milliyetçilik çerçevesinin sosyal ve siyasi dinamikleri anlamak için yüksek BYİ’ye sahip bireylerin bilişsel tercihleriyle uyumu BYİ & göçmenlere yönelik tutumlar <i>Baldner ve Pierro (2019)</i> - Yüksek BYİ’ye sahip bireylerin göçmenlere karşı artan hoşnutsuzluğu ve güçlü gruplara daha sıkı bağlanma eğilimi, güdülenmiş önyargı oluşumu, mültecilere karşı olumsuz tutum sergileme olasılığının artması - Güçlü grupların statükoyu ve yerleşik sosyal normları somutlaştırması, bağlılığın mevcut sosyal yapıları güçlendirmesi
Algoritmalar & göçe yönelik tutumlar <i>Ohme (2020)</i> Platformların içerik seçim mekanizmaları aracılığıyla mevcut siyasi tutumları pekiştirmesi, geleneksel veya algoritmik olmayan çevrimiçi medyadan daha fazla katkıda bulunması	BYİ & epistemik otoritelere güven <i>Baldner, Pierro, Talamo ve Kruglanski (2021)</i> Yüksek BYİ’ye sahip bireylerin epistemik otoritelerin görüşlerine daha açık olmaları, yüksek BYİ’ye sahip bireylerin göçmen yanlısı otoriteler ile benzer tutumları benimseme olasılıklarının yüksek olması		
Medya, mülteciler & belirsizlik çerçeveleri <i>Gottlob ve Boomgarden (2020)</i> Ekonomik, toplumsal, değer temelli çerçeve, Medya, ideolojik yanlılıklar & çözüm önerileri	BYİ, mülteci krizi & komplo teorisi kabulü <i>Marchlewska, Cichocka ve Kossowska (2018)</i> Kesin ve net açıklamalar için güçlü bir arzu sergileyenlerin komplo teorilerini onaylama eğilimi, bilişsel yakınlığa öncelik verenler için komplo teorileri bilişsel kısa yollar olarak işlev görmesi		
Etkileşim göstergeleri & algılanan güvenilirlik <i>Aigner, Durchardt, Kersting, Kattenbeck ve Elsweiler (2017)</i> Güvenilirliği artıran göstergeler: popülerlik (beğeniler ve retweetler), linklerin varlığı (URL kısaltma hizmetine ait bir link bile olsa)			
		!	
YÜKSEK BELİRSİZLİK	YÜKSEK BYİ		MÜLTECİLERE KARŞI TUTUM

SOSYAL EPİSTEMOLOJİNİN DOĞUŞU

Platon
Diyaloglar ‘Theaetetus’

David Hume
On Miracle

Thomas Reid
Inquiry

Egan & Shera
*Foundations of a Theory
of Bibliography*

Alvin Goldman
Knowledge in the Social World

Don Fallis
On Verifying the Accuracy of Information

*Gerekçelendirilmiş
Doğru İnanç*

İndirgemecilik

*Karşı
İndirgemecilik*

*Sosyal
Epistemoloji*

*Korumacılık
Yayılmacılık
Revizyonizm*

kimin tanıklık ettiği **Otorite**
kaç kişinin tanıklık ettiği **Bağımsız Teyit**
ne tanıklık ettikleri **Makuliyet & Destek**
nasıl tanıklık ettikleri **Sunum**

M.Ö. 387

1700’ler

1952

1996

2004

TANIKLIK İNANÇ GELİŞTİRME GEREKÇELENDİRME

KONUNUN DOĞASI

Arka Plan
Bilgisi

Uzmanlık

Güvenilirlik

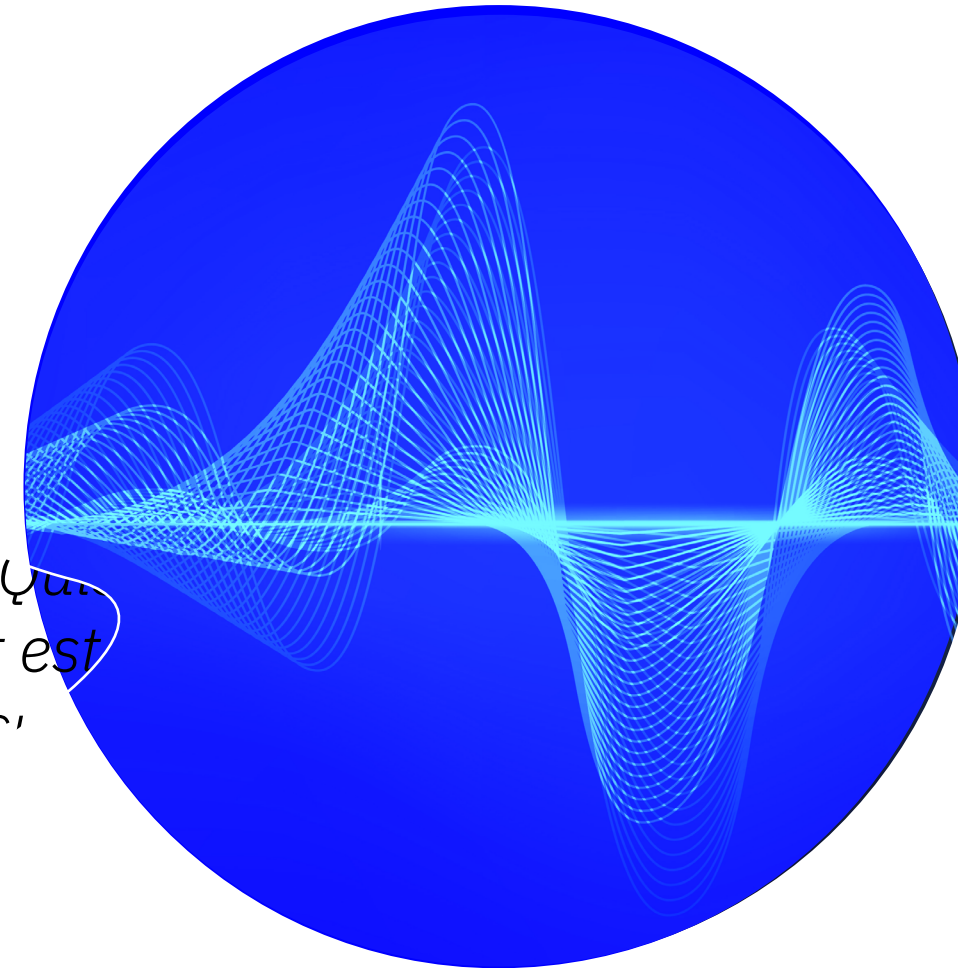
Motivasyon

İtibar

konuşmacı

...ulputate mauris eget
...se venenatis lorem arcu, s
...cula et. Pellentesque ex elit, mor
...hendrerit pretium arcu. Nunc ornare
...ctor dui facilisis ac. In tincidunt ligula ac m
...lvinar. Aenean nec luctus lectus, et finibus mi. Qu
...e maximus lorem quis mattis euismod. Duis ut est
...a. Pellentesque eu metus varius, interdum arc
...tis nibh. Ut dictum tellus vel magna digni
...m. Integer commodo augue non
...nullam vel varius quam. v
...nurus. et n

dinleyici

İçsel şemalarla uyum

ENFORMASYON Tutarlılık & İnanıdırıcılık

Eleştirel Yetiler

Bilişsel Yeterlik

Bilgi Dağarcığı

Muhakeme Yeteneği

İzleme

Filtreleme

Hafıza

Önyargı

Yanlılıklar

Örtük Önyargılar

TANIKLIK EPİSTEMOLOJİSİ

	KİŞİSELLEŞTİRME ALGORİTMİK KÜRASYON KULLANICI TERCİHLERİ	KUTUPLAŞMA AYRIŞMA	TEYİT YANLILIĞI BİLİŞSEL KISA YOLLAR	HOMOFİLİ HOMOJENLEŞTİRME
		SOSYAL AĞLAR		
	MEZENFORMASYON SAHTE HABER DEZENFORMASYON ‘insanların yeni bilgileri paylaşma olasılıklarının daha yüksek olduğunu’ ve ‘yanlış haberlerin doğru haberlerden daha yeni olduğunu’ bu yüzden de paylaşımlar arasındaki dengesizliğin ortaya çıkması (Levinger, 2018).	konuşmacı dinleyici İçsel şemalarla uyum ENFORMASYON Tutarlılık & İnanırcılık		SOSYAL EPİSTEMİK YAPILAR EPİSTEMİK BALONLAR FİLTRE BALONCUKLARI YANKI ODALARI Oybirliğinin hüküm sürdüğü, muhalefetin kaçınıldığı / dışlandığı / marjinalleştirildiği ortamlar
	SOSYAL AĞ PLATFORMLARININ YAPISI			

ANKET

Bilişsel Yakınlık Ölçeği

Haber Doğrulama Davranış Modeli

Sahte Haber Farkındalığı, Sosyal Ağdaki Kişilere Güven, Doğrulama Davranışı, Paylaşma Niyeti, Medya İçeriğine Güven, Sosyal Bağ Çeşitliliği

Demografik Bilgiler

TÜRKÇELEŞTİRME

EN

TR

PILOT ÇALIŞMA

100 kişi

TEST

Geçerlilik - Güvenilirlik

~~Sosyal Bağ Çeşitliliği~~

ANA TESTLER

TEST

Regresyon

Normal Dağılım

ANOVA

Geçerlilik - Güvenilirlik

UYGULAMA

510 kişi

KOLAYDA ÖRNEKLEME
Whatsapp, Twitter, Instagram ve Facebook
üzerinden kullanıcılara erişilmiştir

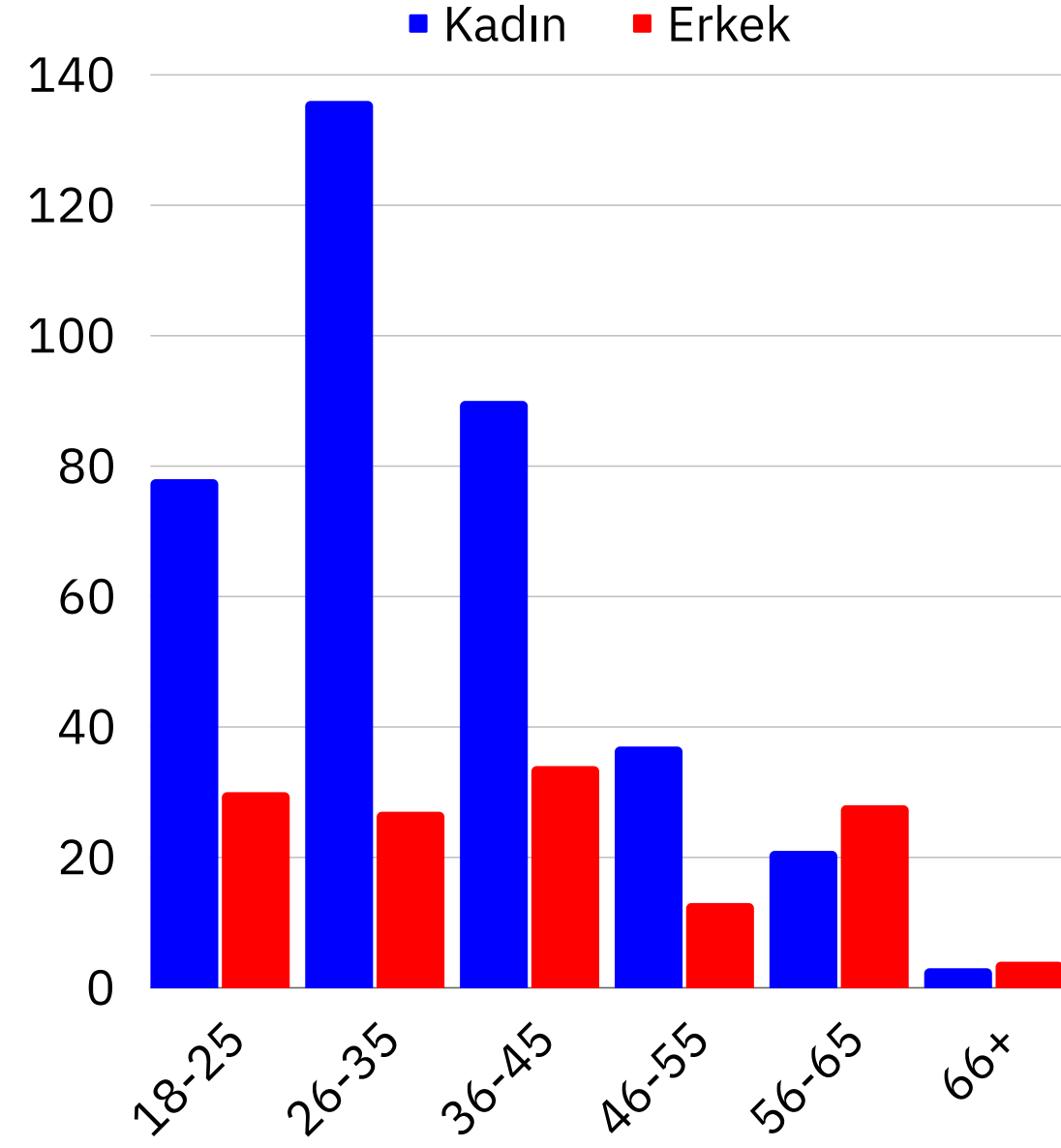
YÖNTEM

$n_{erkek} = 136$

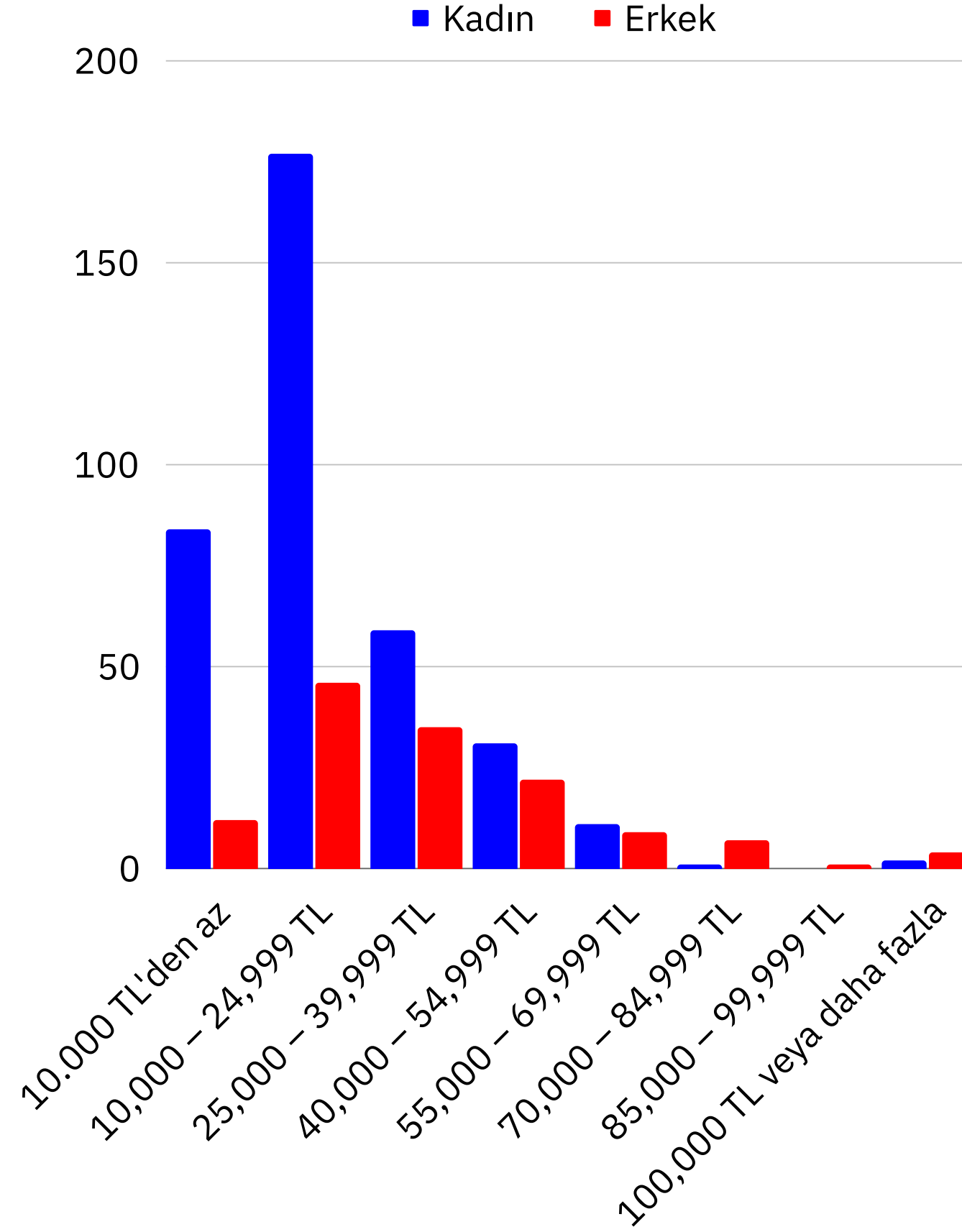
$n_{kadın} = 365$

DEMOGRAFI

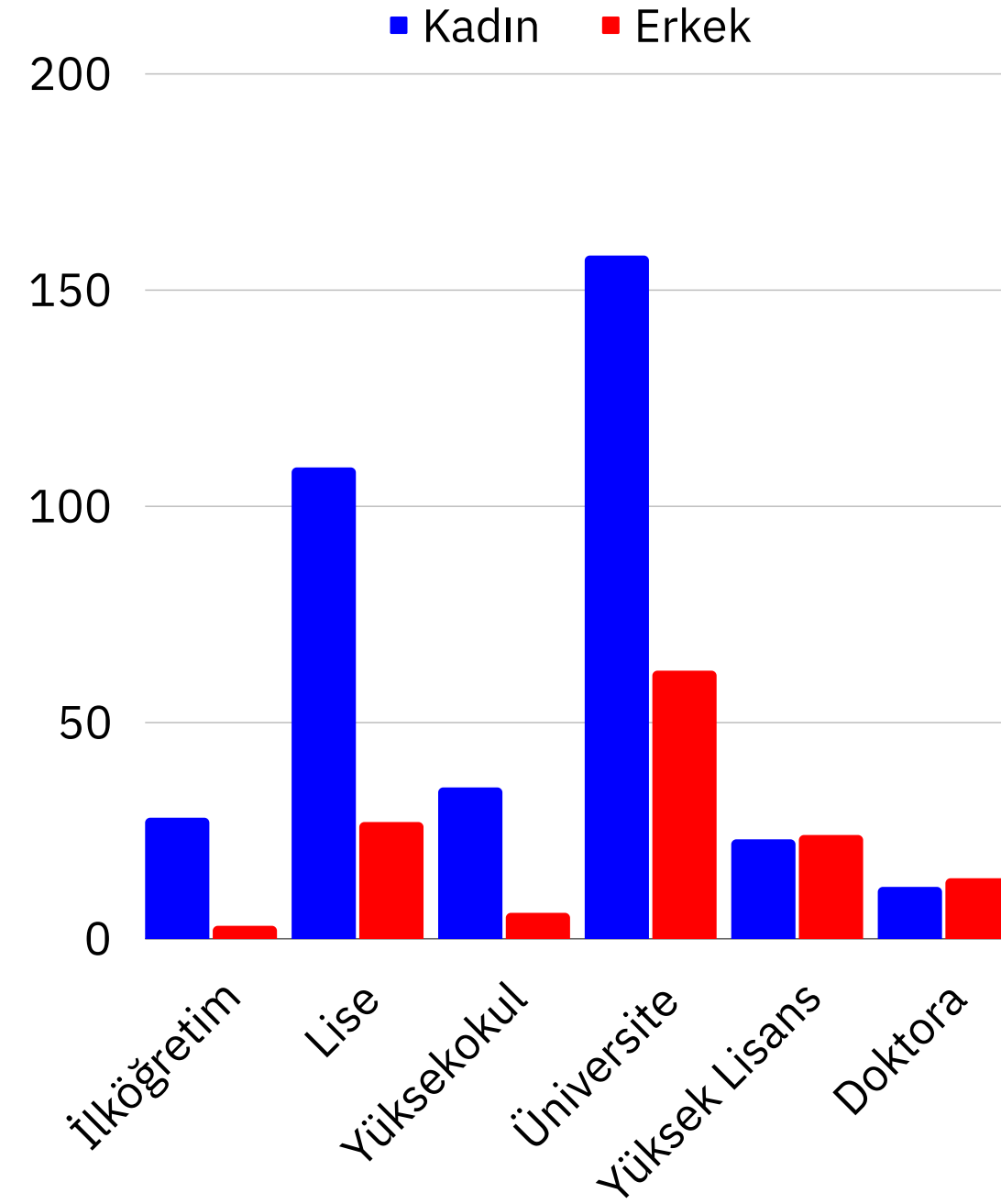
$n_{erkek}=136$ $n_{kadın}=365$

YAŞ

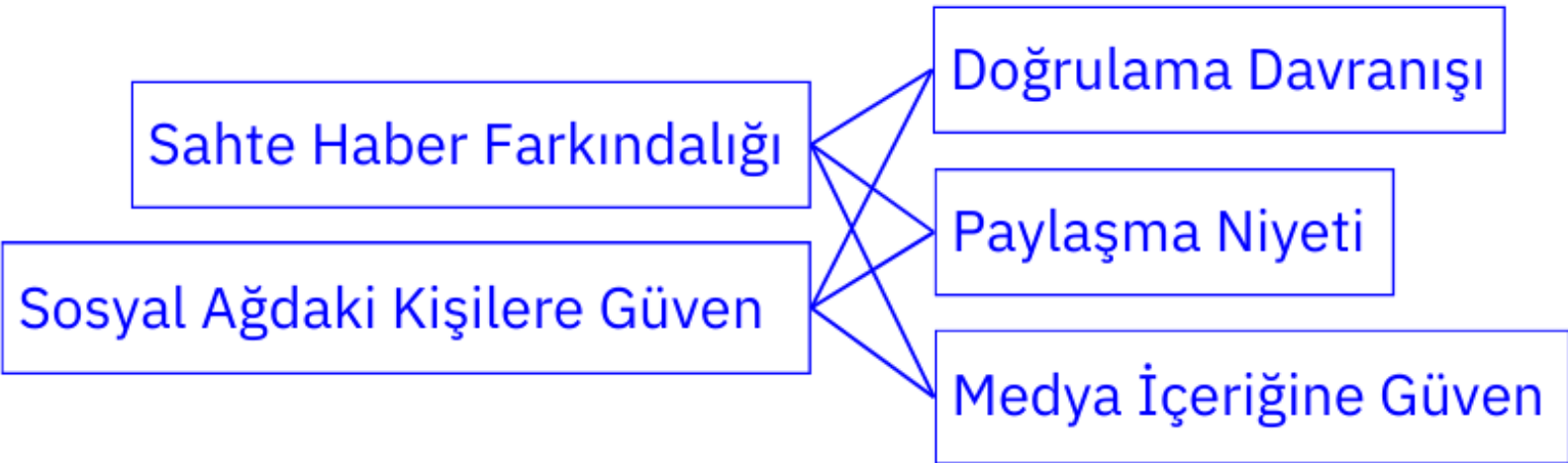
GELİR DÜZEYİ

EĞİTİM SEVİYESİ

BULGULAR

hipotez modeli 1

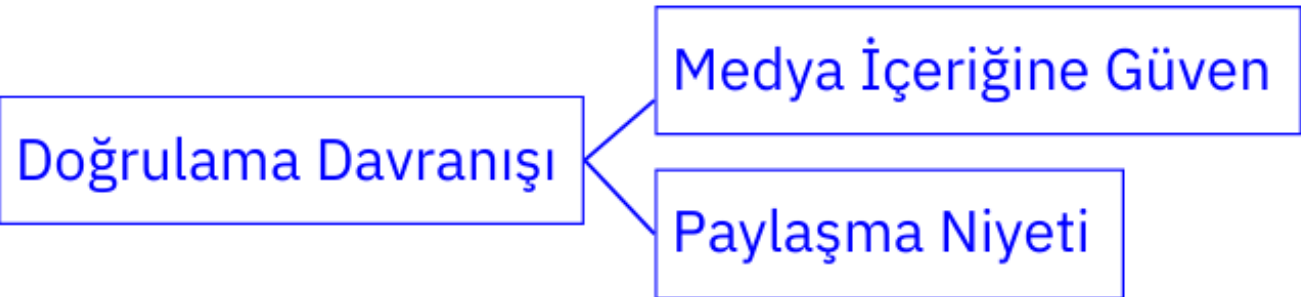

Hipotez Modeli 1 Regresyon Analizi

	R ²	Std. S.	%95 GA		β	p
			Alt Limit	Üst Limit		
SHF→MİG	.082	2.994	14.135	18.385	-.286	<.001
SHF→DOG	.134	3.37	4.998	9.784	.366	<.001
SHF→PAY	.017	2.44	5.501	8.963	-.017	.698
SAG→PAY	.068	2.354	4.467	5.710	.261	<.001
SAG→MİG	.152	2.877	4.909	6.428	.390	<.001
DOG→SAG	.064	3.616	17.703	19.612	-.064	.154

GA: Güven aralığı

hipotez modeli 3

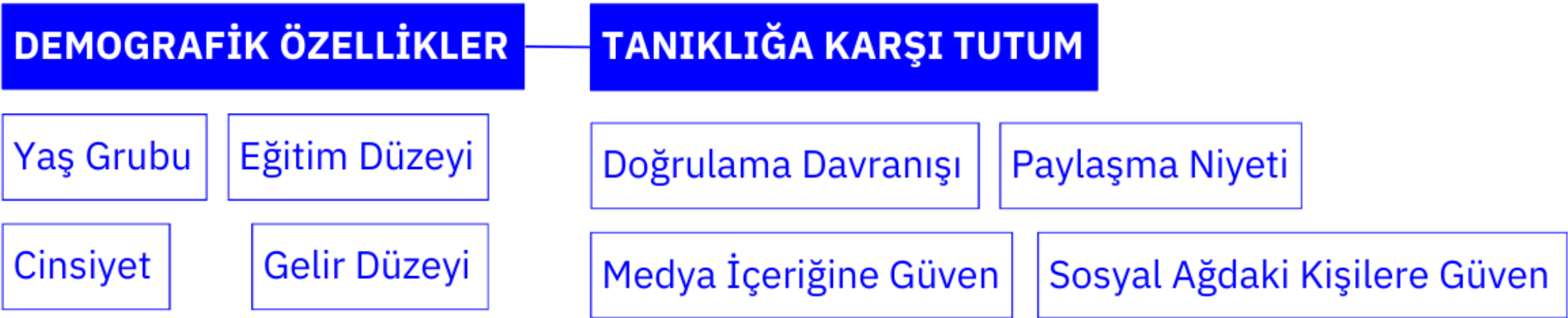

Doğrulama Davranışı ve Medya İçeriğine Güven ile Doğrulama Davranışı ve Paylaşma Niyeti Boyutları Arasındaki Regresyon Analizi

	R ²	Std. S.	%95 GA		Beta	p
			Alt Limit	Üst Limit		
H11: DOG-->MIG	.002	3.124	8.024	10.810	-.020	.663
H12: DOG-->PAY	.103	2.310	1.975	4.035	.321	<.001

GA: Güven aralığı

hipotez modeli 2

Cinsiyet ve Tanıklığa Karşı Tutum Bağımsız Örneklem t-Testi

Boyut	Cinsiyet	N	Ort.	Std. S.	t	p
DOG	Kadın	365	17.83	3.63	-1.79	0.07
	Erkek	136	18.48	3.55		
MİG	Kadın	365	9.33	3.18	2.60	0.01
	Erkek	136	8.52	2.89		
PAY	Kadın	365	6.80	2,33	-1.43	0.15
	Erkek	136	7.15	2.70		
SAG	Kadın	365	10.30	3.67	1.03	0.30
	Erkek	136	9.93	3.39		

Yaş Grubu ve Tanıklığa Karşı Tutum ANOVA Testi

Yaş Grubu		DOG	MİG	PAY	SAG
18-25	Ort.	17.03	9.88	6.45	10.62
	Std. S.	3.98	3.40	2.44	4.08
26-35	Ort.	17.89	8.72	6.74	10.27
	Std. S.	3.54	3.19	2.38	3.78
36-45	Ort.	18.11	9.34	6.77	9.84
	Std. S.	3.54	2.80	2.36	3.26
46-55	Ort.	18.94	8.78	7.44	10.48
	Std. S.	3.04	3.16	2.52	2.95
56-65	Ort.	19.29	8.67	7.82	9.73
	Std. S.	3.14	2.75	2.26	3.26
66 ve üzeri	Ort.	18.14	7.86	8.86	9.57
	Std. S.	4.56	2.79	3.34	3.69
F(5, 495)		3.619	2.511	3.809	.822
Sig.		.003	.029	.002	.534
η²		0.0353	0.0247	0.0370	0.0082

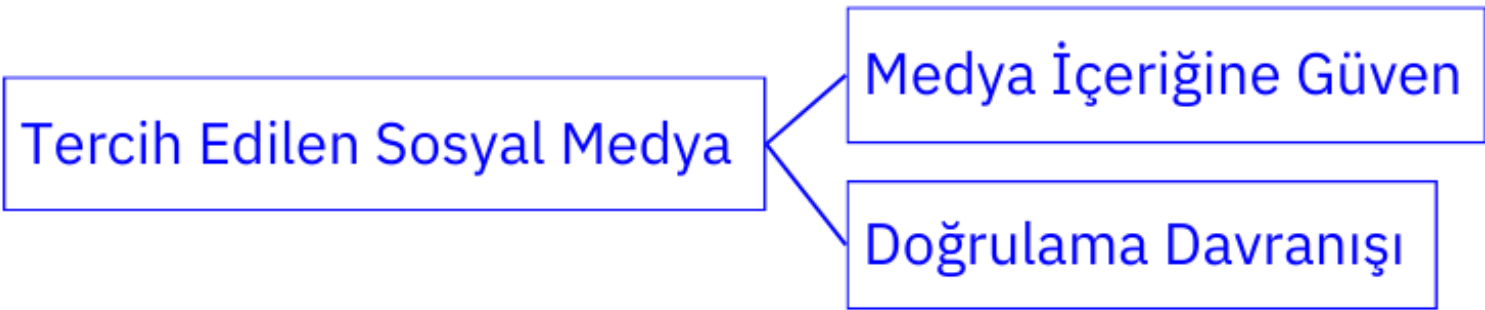
Eğitim Düzeyi ve Tanıklığa Karşı Tutum ANOVA testi

Eğitim Düzeyi		DOG	MİG	PAY	SAG
İlköğretim	Ort.	17.84	10.52	6.71	10.42
	Std. S.	3.67	2.67	2.80	3.56
Lise	Ort.	10.52	9.47	6.75	10.18
	Std. S.	2.67	2.93	2.51	3.98
Yüksekokul	Ort.	18.85	9.68	7.24	10
	Std. S.	3.60	3.59	2.50	3.41
Üniversite	Ort.	17.89	9.12	6.85	10.33
	Std. S.	3.39	3.21	2.27	3.54
Y.Lisans	Ort.	18.38	7.60	6.77	9.79
	Std. S.	2.43	2.55	2.36	3.13
Doktora	Ort.	20.23	7.38	7.88	9.96
	Std. S.	3.34	2.50	2.93	3.46
F(5, 495)		3.386	5.981	1.201	.253
Sig.		.005	.000	.307	.938
η²		0.0331	0.0570	0.0120	0.0025

Gelir Düzeyi ve Tanıklığa Karşı Tutum ANOVA Testi

Gelir Düzeyi		DOG	MİG	PAY	SAG
<10.000 TL	Ort.	17.66	10.21	7.45	10.69
	Std. S.	3.99	3.66	2.85	4
10.000 – 24.999 TL	Ort.	17.68	9.20	6.69	10.36
	Std. S.	3.46	3.06	2.28	3.66
25.000 – 39.999 TL	Ort.	18.12	9.17	6.67	9.39
	Std. S.	3.87	2.80	2.47	3.27
40.000 – 54.999 TL	Ort.	18.92	7.62	6.96	10.45
	Std. S.	3.22	2.28	2.08	2.95
55.000 – 69,999 TL	Ort.	19.30	8.20	7.85	10.45
	Std. S.	3.03	2.53	1.98	3.78
70.000 – 84.999 TL	Ort.	20.22	6.44	6.56	8.67
	Std. S.	2.05	2.13	2.24	3.54
>100.000 TL	Ort.	18.17	7.67	5.67	8
	Std. S.	4.07	2.66	3.44	2.28
F(5, 495)		2.056	5.948	2.045	1.880
Sig.		.057	.000	.058	.082
η²		0.0244	0.0674	0.0242	0.0223

hipotez modeli4

Haber Takibi Yapılan Sosyal Medya Platformlarının Korelasyon İlişkisi

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Ort.	Std. Sap.
1. Facebook	1	,441**	,366**	-,075	,133**	,103*	,133**	,063	,090*	,077	,068	2,04	1,227
2. Whatsapp	,441**	1	,435**	-,067	,350**	,207**	,193**	,068	,152**	,073	,177**	2,61	1,404
3. Instagram	,366**	,435**	1	,027	,260**	,159**	,102*	,002	,088	,100*	,092*	3,50	1,176
4. Twitter	-,075	-,067	,027	1	,202**	,017	,101*	,094*	,104*	,201**	,085	2,58	1,571
5. Youtube	,133**	,350**	,260**	,202**	1	,225**	,134**	,121**	,148**	,139**	,140**	2,48	1,270
6. Tiktok	,103*	,207**	,159**	,017	,225**	1	,299**	,061	,198**	,155**	,224**	1,28	,788
7. Discord	,133**	,193**	,102*	,101*	,134**	,299**	1	,315**	,734**	,329**	,568**	1,06	,377
8. Linkedin	,063	,068	,002	,094*	,121**	,061	,315**	1	,347**	,135**	,295**	1,26	,655
9. Twitch	,090*	,152**	,088	,104*	,148**	,198**	,734**	,347**	1	,267**	,738**	1,05	,292
10. Telegram	,077	,073	,100*	,201**	,139**	,155**	,329**	,135**	,267**	1	,206**	1,37	,830
11. Reddit	,068	,177**	,092*	,085	,140**	,224**	,568**	,295**	,738**	,206**	1	1,04	,269

Haber için Tercih Edilen Sosyal Medya ile Medya İçeriğine Güven Arasındaki Regresyon Tablosu

	R ²	Std. S.	%95 GA		Beta	p
TERCİH--> MİG			Alt Limit	Üst Limit		
Facebook	.012	3.105	8.015	9.072	.110	.014
Whatsapp	.010	3.11	7.967	9.120	.098	.028
Instagram	.017	3.098	7.062	8.771	.129	.004
Twitter	.023	3.088	9.376	10.419	-,153	.001
Youtube	.006	3.115	8.991	10.191	-,078	.080
Tiktok	.014	3.102	7.997	9.036	.118	.008
Discord	.014	3.102	7.261	8.891	.118	.008
LinkedIn	.000	3.124	8.424	9.615	.016	.725
Twitch	0.009	3.110	7.031	9.074	.094	.035
Telegram	.000	3.124	8.553	9.612	.006	.891
Reddit	.007	3.113	7.000	9.177	.085	.057

GA: Güven aralığı.

Haber için Tercih Edilen Sosyal Medya ile Doğrulama Davranışı Arasındaki Regresyon Tablosu

	R ²	Std. S.	%95 Güven Aralığı		Beta	p
TERCİH--> DOG			Alt Limit	Üst Limit		
Facebook	.001	3.620	17.175	18.407	.036	.427
Whatsapp	.011	3.603	16.635	17.971	.104	.020
Instagram	.003	3.616	17.634	19.629	-,058	.193
Twitter	.006	3.611	16.931	18.150	.078	.081
Youtube	.008	3.608	16.676	18.066	.090	.045
Tiktok	.002	3.620	17.635	18.847	-,040	.367
Discord	.000	3.622	17.249	19.151	-,019	.668
LinkedIn	.006	3.612	16.778	18.155	.077	.085
Twitch	.003	3.617	17.509	19.885	-,053	.235
Telegram	.003	3.617	17.049	18.274	.057	.200
Reddit	.004	3.615	17.657	20.186	-,066	.141

hipotez modeli 5

Sosyal Medya Kullanım Sıklığı ile Medya İçeriğine Güven ve Regresyon Analizi

SIKLIK--> DOG	R ²	Std. S.	%95 Güven Aralığı		Beta	p
			Alt Limit	Üst Limit		
Whatsapp	.001	3.620	17.577	18.946	-.037	.404
Twitter	.000	3.622	17.524	18.356	.021	.641
Youtube	.013	3.599	18.045	19.177	-.113	.011
Instagram	.023	3.580	18.391	19.767	-.153	.001
Tiktok	.003	3.617	17.743	18.423	-.057	.202
Discord	.000	3.620	17.713	18.367	-.041	.364
LinkedIn	.011	3.602	17.446	18.159	.107	.017
Twitch	.001	3.621	17.698	18.347	-.024	.585
Telegram	.001	3.620	17.578	18.294	.036	.418
Reddit	.000	3.622	17.690	18.335	-.015	.744

Sosyal Medya Kullanım Sıklığı ile Doğrulama Davranışı Regresyon Analizi

SIKLIK--> MİG	R ²	Std. S.	%95 Güven Aralığı		Beta	p
			Alt Limit	Üst Limit		
Whatsapp	.001	3.123	8.325	9.505	.033	.456
Twitter	.013	3.103	9.062	9.774	-.116	.010
Youtube	.017	3.098	9.230	10.205	-.130	.004
Instagram	.010	3.109	7.915	9.110	.099	.027
Tiktok	.016	3.100	8.674	9.256	.125	.005
Discord	.000	3.124	8.815	9.380	.021	.639
LinkedIn	.001	3.123	8.856	9.475	-.032	.480
Twitch	.014	3.102	8.759	9.315	.120	.007
Telegram	.000	3.124	8.819	9.437	-.009	.844
Reddit	.002	3.121	8.812	9.367	.047	.293

hipotez modeli 6

Belirsizliğe Karşı Tutum ve Tanıklığa Karşı Tutum Regresyon Analizi

BKT--> TKT	R ²	Std. S.	%95 Güven Aralığı		Beta	p
			Alt Limit	Üst Limit		
DOG	.014	3.596	13.082	17.251	.120	.007
MİG	.027	3.08	3.978	7.550	.165	.000
PAY	.011	2.426	3.837	6.650	.104	.020
TN	.003	3.598	9.409	13.580	-.055	.217

Haber Takibi için Tercih Edilen Sosyal Medya Platformu ve Belirsizliğe Karşı Tutum Regresyon Analizi

BKT-->TERCİH	R ²	Std. S.	%95 GA		Beta	p
			Alt Limit	Üst Limit		
Facebook	.023	1.215	.127	1.535	.151	.001
Whatsapp	.002	1.404	1.360	2.987	.048	.288
Instagram	.018	1.166	1.784	3.135	.136	.002
Twitter	.006	1.568	2.457	4.274	-.077	.086
Youtube	.000	1.272	1.810	3.284	-.008	.855
Tiktok	.000	.789	.900	1.814	-.015	.730
Discord	.002	.377	.946	1.383	-.042	.351
LinkedIn	.038	.644	1.719	2.465	-.194	<0.001
Twitch	.010	.291	1.071	1.408	-.099	.027
Telegram	.002	.830	.628	1.590	.048	.283
Reddit	.007	.269	1.034	1.345	-.086	.053

Hipotez No:	Hipotez	Hipotez Kabul/Red
1	Sahte haber farkındalığı ve medya içeriğine güven arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Kabul
2	Sahte haber farkındalığı ve doğrulama davranışı arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır.	Kabul
3	Sahte haber farkındalığı ve paylaşma niyeti arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Red
4	Sosyal ağdaki kişilere güven ve paylaşma niyeti arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır.	Kabul
5	Sosyal ağdaki kişilere güven ve medya içeriğine güven arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Kabul
6	Doğrulama davranışı ve sosyal ağdaki kişilere güven arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Red
7	Demografik özelliklere göre tanıklığa karşı tutumlar farklılık göstermektedir.	Kısmi Kabul
7.1	Yaş grubuna göre tanıklığa karşı tutum farklılık göstermektedir.	Kabul
7.1.a	Yaş grubuna göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Kabul
7.1.b	Yaş grubuna göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kabul
7.1.c	Yaş grubuna göre paylaşma niyeti farklılık göstermektedir.	Kabul
7.1.d	Yaş grubuna göre sosyal ağdaki kişilere güven farklılık göstermektedir.	Red
7.2	Cinsiyete göre tanıklığa karşı tutum farklılık göstermektedir.	Red
7.2.a	Cinsiyete göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Red
7.2.b	Cinsiyete göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kabul
7.2.c	Cinsiyete göre paylaşma niyeti farklılık göstermektedir.	Red
7.2.d	Cinsiyete göre sosyal ağdaki kişilere güven farklılık göstermektedir.	Red
7.3	Eğitim düzeyine göre tanıklığa karşı tutum farklılık göstermektedir.	Kısmi Kabul
7.3.a	Eğitim düzeyine göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Kabul
7.3.b	Eğitim düzeyine göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kabul
7.3.c	Eğitim düzeyine göre paylaşma niyeti farklılık göstermektedir.	Red
7.3.d	Eğitim düzeyine göre sosyal ağdaki kişilere güven farklılık göstermektedir.	Red
7.4	Gelir düzeyine göre tanıklığa karşı tutum farklılık göstermektedir.	Red
7.4.a	Gelir düzeyine göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Red
7.4.b	Gelir düzeyine göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kabul
7.4.c	Gelir düzeyine göre paylaşma niyeti farklılık göstermektedir.	Red
7.4.d	Gelir düzeyine göre sosyal ağdaki kişilere güven farklılık göstermektedir.	Red
8	Doğrulama davranışı ve medya içeriğine güven arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Red
9	Doğrulama davranışı ve paylaşma niyeti arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Kabul
10	Haber takibi için tercih edilen sosyal medya platformlarına göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kabul
11	Haber takibi için tercih edilen sosyal medya platformlarına göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Red
12	Sosyal medya platformlarını kullanım sıklığına göre doğrulama davranışı farklılık göstermektedir.	Kısmi Kabul
13	Sosyal medya platformlarını kullanım sıklığına göre medya içeriğine güven farklılık göstermektedir.	Kısmi Kabul
14	Belirsizliğe karşı tutum ve tanıklığa karşı tutum arasında anlamlı bir ilişki vardır.	Kabul
15	Belirsizliğe karşı tutum düzeylerine göre sosyal medya kullanım tercihleri farklılık göstermektedir.	Kısmi Kabul

hipotez kabul tablosu

epistemik çerçeve kavramsal çerçeve

hipotezler

doğrulamacı yaklaşım, birey ve yanlış bilgi farkındalığı

kaynak güvenilirliği X medya güveni
yanlış bilgi bilinci X kaynak seçiciliği
itibar X kaynak seçiciliği
tanıklık X faillik
doğrulama X epistemik sağlamlık

bilgi, eylem ve etik (epistemik sorumluluk)

bilişsel yanlışlıklar X paylaşım davranışı
epistemik sorumluluk X kolektif paylaşım

doğrulamacı yaklaşım ve hakikat arayışı

doğrulama davranışı X bilgi paylaşma niyeti
inanç edinimi X hakikat arayışı

bilgi ediniminde ağsallaşma ve bağlamsallaşma

sosyal ağlara güven X bilgi paylaşma niyeti
sosyal etkileşim X ağlar
bireysel bilgi edinimi X bilginin sosyal inşası
güvenilirlik, otorite X bilginin inşası
kaynak güvenilirliği X toplumsal ve teknolojik bağlam

epistemik uyanıklık ve değerlendirme aracı olarak güven

bilginin paylaşıldığı bağlam X inceleme
bilginin konu bağlamı X bağlam dahilinde uzmanlık
güven X inanç

tanığın inşası ve tanıklık epistemolojisi

demografi X tanıklık tutumlar
eğitim X tanıklık tutumlar
cinsiyet, gelir X tanıklık tutumlar
bireysel faktörler

belirsizlik, ağdan bağımsızlık ve içsel şemalarla tutarlılık

güvenilirlik değerlendirmesi
tutarlılık kontrolü X bilgi
makuliyet yargısı
bağlam duyarlılığı X epistemik uyanıklık

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

	epistemik çerçeve doğrulamacı yaklaşım, birey ve yanlış bilgi farkındalığı			
	kavramsal çerçeve	<i>literatür ve bulgu</i>	<i>hipotezler</i>	
	kaynak güvenilirliği X medya güveni	<i>Kaynak güvenilirliği medya içeriğine olan güveni şekillendirmekte rol sahibidir</i>	1	
	yanlış bilgi bilinci X kaynak seçiciliği	<i>Mezenformasyon yaygınlığına ilişkin bilinç kaynak konusunda seçiciliği getirebilir</i>	1, 2	
	itibar X kaynak seçiciliği	<i>İtibarlı haber kaynaklarının tercih edilmesi ve yanlış bilgi geçmişisi olan kaynakların etkisinden sıyrılma</i>	1	
	tanıklık X faillik	<i>Bireyler güvenilir kaynaklar bulma konusunda aktif rol sahibidir</i>	2	
	doğrulama X epistemik sağlamlık	<i>Doğrulama davranışı medya içeriğinden bağımsız, kaynaktan veya platformdan doğabilir</i>	8	
		<i>a. Güvenilir haber kaynaklarının yanlış bilgi yayanlardan ayırt edilmesinde eleştirel değerlendirme becerileri gereklidir</i> <i>b. Eleştirel düşünme ve şüphecilik medya tüketiminde bilgi edinimi üstünde etkilidir</i> <i>c. Tanık olanı aktif kılma (doğrulamacı yaklaşım)</i>	1,2,8	

	<i>epistemik çerçeve</i> <i>bilgi, eylem ve etik (epistemik sorumluluk)</i>			
	kavramsal çerçeve	<i>literatür ve bulgu</i>	<i>hipotezler</i>	
	bilişsel yanlılıklar X paylaşım davranışı	<i>Sahte haberlere ilişkin farkındalık mutlak olarak daha temkinli paylaşım davranışına yol açmayabilir</i> <i>Bir şeyin yanlış olduğunu bilmek otomatik olarak sorumlu paylaşım davranışına dönüşmeyebilir</i>	3	
	epistemik sorumluluk X kolektif paylaşım	<i>Bireysel farkındalık bilgi ekosisteminin bütünlüğünü korumada önemlidir</i> <i>Bireyler kolektif bilgi tabanının şekillendirilmesinde aktif katılımcılardır</i>	3	
	<i>doğrulamacı yaklaşım ve hakikat arayışı</i>			
	kavramsal çerçeve	<i>literatür ve bulgu</i>	<i>hipotezler</i>	
	doğrulama davranışı X bilgi paylaşma niyeti	<i>Bireylerin doğruladıkları ve doğru olduğuna inandıkları bilgileri paylaşma olasılıklarının daha yüksek olması</i>	9	
	inanç edinimi X hakikat arayışı	<i>Medya içeriğine olan bağlılık, medya tüketim alışkanlık ve tercihlerinden etkilenir</i>	10, 11	

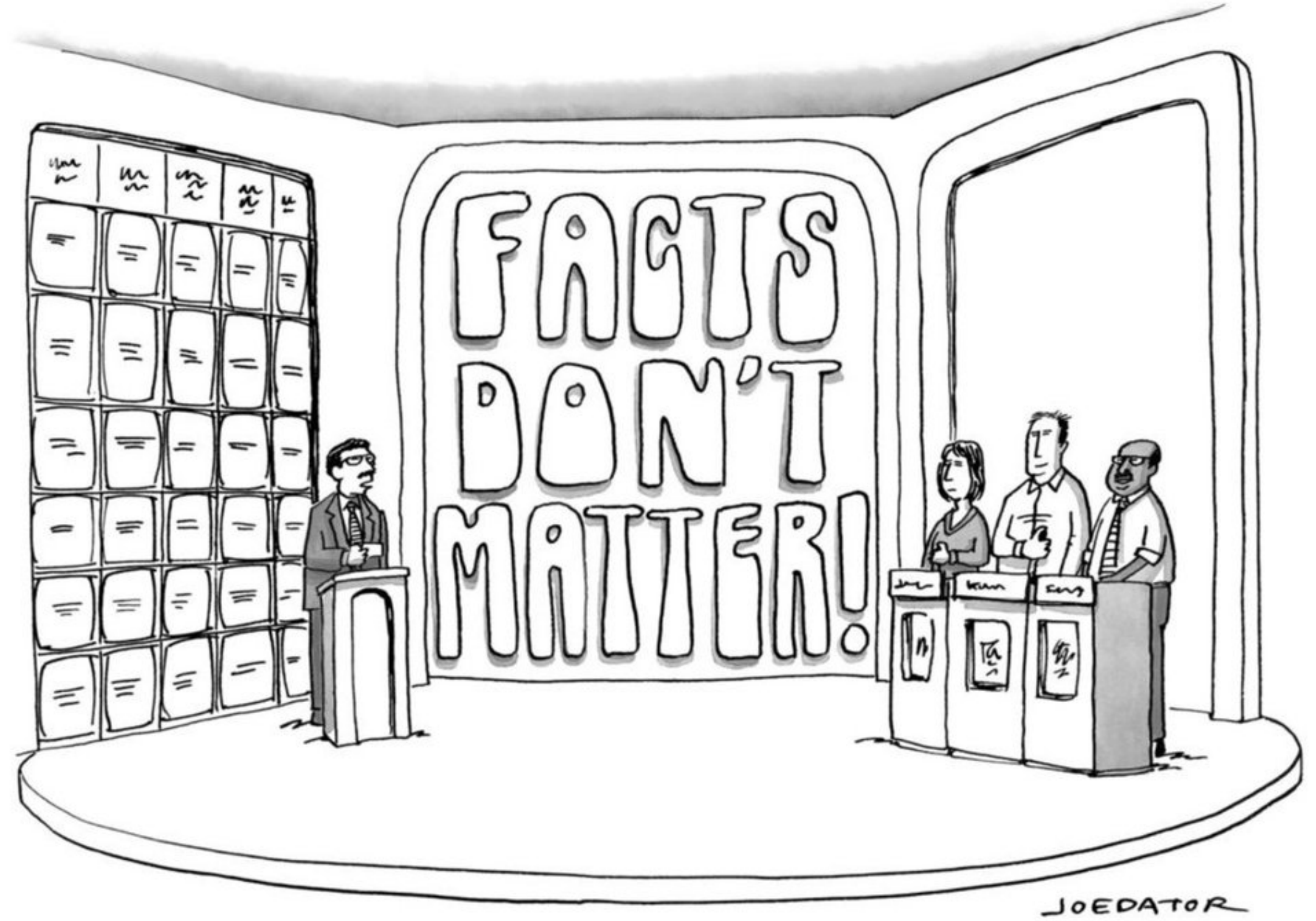
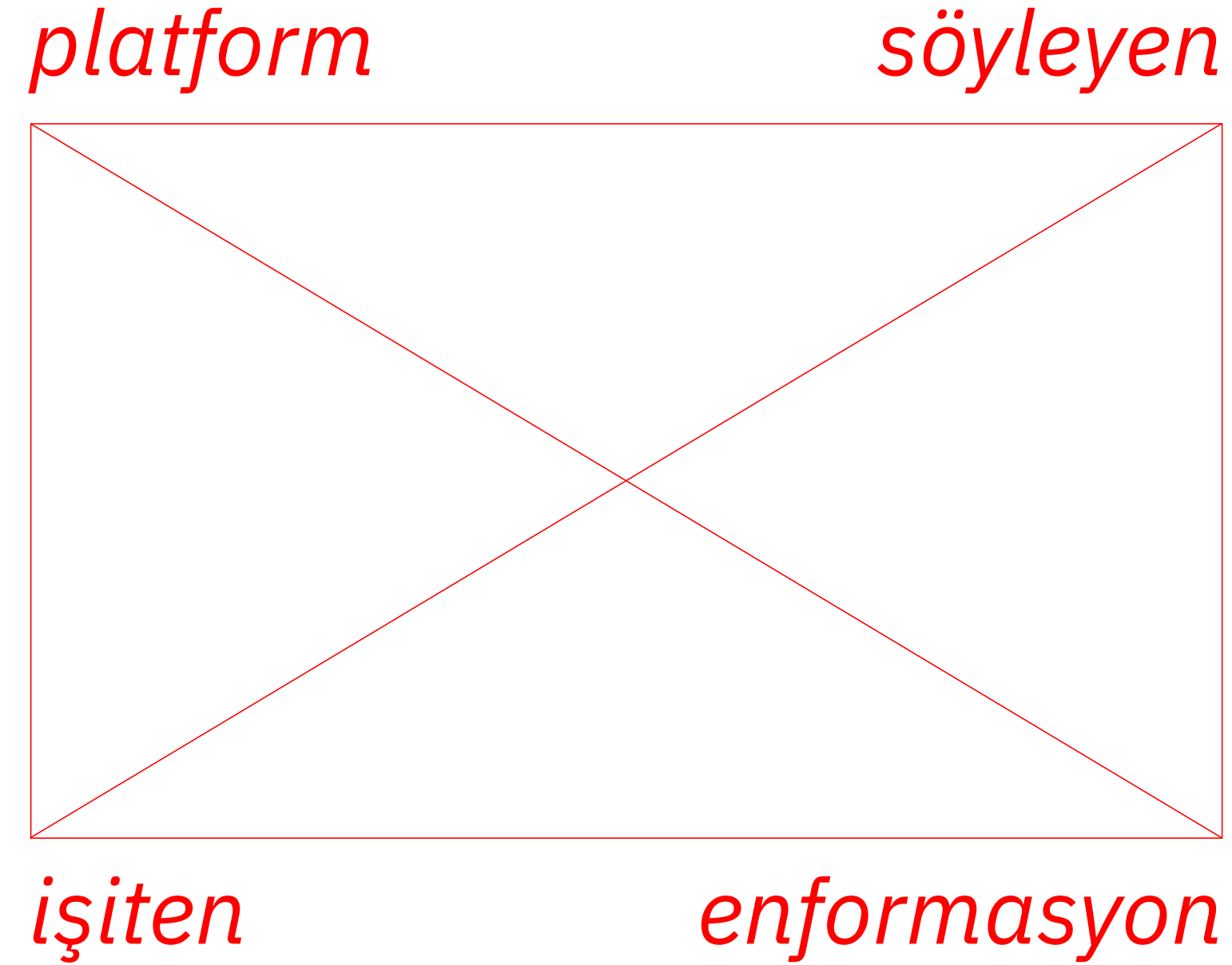
	epistemik çerçeve bilgi ediniminde ağsallaşma ve bağlamsallaşma			
	kavramsal çerçeve	literatür ve bulgu	hipotezler	
	sosyal ağlara güven X bilgi paylaşma niyeti	Sosyal ağlara duyulan güven ile bilgi paylaşma niyeti ilişkisi vardır	4	
	sosyal etkileşim X ağlar	Bireyler kolektif bilgi tabanının şekillendirilmesinde aktif katılımcılardır	4	
	bireysel bilgi edinimi X bilginin sosyal inşası	Bilgi edinimi kolektif sosyal bir süreçtir Bilgi ediniminin ağsallaşması neyin bilgi kabul edileceğini kolektif olarak şekillendirir	4, 5, 12, 13	
	güvenilirlik, otorite X bilginin inşası	Güvenilirlik ve otorite bilginin inşasında bir müzakeredir	4, 5	
	kaynak güvenilirliği X toplumsal ve teknolojik bağlam	Bireyin kaynak güvenilirliği filtreleri bireysel geçmiş, deneyim ve toplumsal ve teknolojik bağlam tarafından şekillendirilir Genç bireylerin çevrimiçi kaynaklara atfettiği güvenilirlik daha fazladır Genç bireylerin çevrimiçi kaynaklara atfettiği güven içerik oluşturucularının ilişkilendirilebilirliği ve özgünlüğü üstünden kurulabilir Genç bireyler kaynak güvenilirliğinde ilişkilendirilebilirliği mesafe ve kurumsallığa tercih ederler Genç bireyler kaynak güvenilirliğinde ilişkilendirilebilirliği hem platform hem de içerik üreticisi (söyleyen) üstünden belirler	7	

	<i>epistemik çerçeve</i> <i>epistemik uyanıklık ve değerlendirme aracı olarak güven</i>			
	kavramsal çerçeve	<i>literatür ve bulgu</i>	<i>hipotezler</i>	
	bilginin paylaşıldığı bağlam X inceleme	<i>Zararsız görünüyorsa veya bireyin mevcut inançlarıyla uyumluysa, belirli bilgi türlerine fazla inceleme yapmadan güvenmeye ve paylaşmaya daha istekli olunabilir</i> <i>Daha kritik, şaşırtıcı veya yanlışlıklara ters düşen bilgiler için şüpheci olmaya ve doğruluğunu iki kez kontrol etmeye daha meyilli olunabilmektedir</i> <i>Bilgi daha yüksek risk algılanan bir durumda paylaşılıyorsa, kabul etmeden veya daha fazla paylaşmadan önce sorgulanma ve doğrulanma olasılığı daha yüksektir</i>	6	
	bilginin konu bağlamı X bağlam dahilinde uzmanlık	<i>Eğer bir kişi belirli bir alanda uzman olarak tanınıyorsa, o alanla ilgili konularda tanıklığına güvenilme olasılığı daha yüksektir</i> <i>Güvenilir kaynaklardan gelen bilgi: bilginin doğası, bağlamı ve kaynağın konuyla ilgisine göre değerlendirilir</i>	6	
	güven X inanç	<i>Bireylerin uzmanlık gerektiren alanlarda başkasının uzmanlık ve dürüstlüğüne güvenmesi gerekiyor</i> <i>Güven bilginin tamamlayıcısı değil merkezi bileşenidir</i> <i>Güven körü körüne ve koşulsuz değildir</i> <i>Güven bilgi arayışında filtre ve değerlendirme mekanizmasıdır</i>	6	

	epistemik çerçeve tanığın inşası ve tanıklık epistemolojisi			
	kavramsal çerçeve	literatür ve bulgu	hipotezler	
	demografi X tanıklık tutumlar	Demografik faktörler, bireylerin bilgiyi nasıl algıladıkları ve etkileşime girdiklerini etkiler	7, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4	
	eğitim X tanıklık tutumlar	Farklı yaş grupları, tanıklığı işleme konusunda farklı yaklaşımlara sahiptir Yaş bazlı farklılıklar, maruz kalınan bilgi kaynağını dolayısıyla aşinalığı şekillendirebilir	7.1	
		Eğitim düzeyi farklılıkları eleştirel düşünme becerilerini etkiler Eğitimde çeşitli bilgi kaynaklarına maruz kalma tanıklığa yönelik tutumları değiştirir Yüksek öğrenim eleştirel analiz ve şüphecilik üzerinden tanıklığı kabul etme konusunda temkinli olmayı getirebilir	7.3	
	cinsiyet, gelir X tanıklık tutumlar	Cinsiyet ve gelir tanıklığa yönelik tutumları toplumsal roller, beklentiler ve ekonomik faktörler üzerinden farklılaştırabilir	7.2, 7.4	
	bireysel faktörler	Bilişsel yetenekler (hafıza kapasitesi, muhakeme yeteneği), yanlılıklar, eğitim geçmişi ve yaşam deneyimleri bilgi ile girilen etkileşim ve bilgiyi yorumlamayı şekillendirir Kişisel faktörler bilginin görüleceği merceği şekillendirir		

	epistemik çerçeve belirsizlik, ağdan bağımsızlık ve içsel şemalarla tutarlılık			
	kavramsal çerçeve	literatür ve bulgu	hipotezler	
	güvenilirlik değerlendirmesi	BYİ arttıkça kaynak güvenilirliğini değerlendirme davranışı artabilir	14	
	tutarlılık kontrolü X bilgi	Tutarlılığın kontrolünde yerleşik bilgi tabanıyla uzlaşma gerçekleştirilebilir	14	
	makuliyet yargısı	Belirsizliğe dair algı aynı zamanda daha geniş dünya görüşleriyle şekillenir	14	
	bağlam duyarlılığı X epistemik uyanıklık	Bilginin niteliği, sunulduğu ortam, algılanan riskler ve bilgi sağlayıcı ile alıcı arasında bağlamsal bir ilişki bulunmaktadır Bağlam duyarlılığı sahte haberlere ilişkin farkındalık ve ‘uyanıklık’ üzerinde etkilidir	14	

DIĞERLERİNİN OKURYAZARLIĞI İÇİN BİR ÇERÇEVE?

"I'm sorry, Jeannie, your answer was correct, but Kevin shouted his incorrect answer over yours, so he gets the points."

